

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 września 2020 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie o sygn. akt X P 1079/19 z powództwa M. P. przeciwko Skarbowi Państwa (...) (...) w Ł. o wydanie świadectwa służby i odprawę zobowiązał Skarb Państwa – (...) (...) w Ł. do wydania na rzecz powoda M. P. świadectwa służby funkcjonariusza(...), a następnie (...) (...) zgodnie z wzorem określonym w obowiązujących przepisach za okres pozostawania w służbie (pkt.1), oddalił powództwo w zakresie odprawy (pkt.2), nie obciążył powoda kosztami procesu (pkt.3).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne:

Powód M. P. w (...)w Ł. został zatrudniony na podstawie umowy o pracę od dnia 2 listopada 1993 roku, początkowo na podstawie umów zawartych na czas określony na stanowisku młodszego kontrolera celnego, a od dnia 3 listopada 1996 roku na podstawie umowy zawartej na czas nieokreślony na stanowisku kontrolera celnego.

Z dniem 1 sierpnia 2000 roku M. P. został mianowany do służby stałej w (...)w Ł. na stanowisko kontrolera celnego ze stopniem służbowym młodszy dyspozytor celny. Poza uposażeniem zasadniczym powód otrzymał dodatek za stopień służbowy, dodatek za wieloletnią służbę i premię regulaminową.

Z dniem 1 lutego 2001 roku powód został mianowany na stanowisko starszego(...)

Od 1 maja 2002 roku powód pełnił służbę w (...) w P..

Z dniem 21 września 2010 roku powoda mianowano na stopień starszego aspiranta celnego w korpusie aspirantów (...)

Od 1 stycznia 2011 roku powód zajmował stanowisko służbowe młodszego eksperta(...) zaliczone do kategorii eksperckich.

Z dniem 3 lipca 2015 roku powoda mianowano na stopień (...)

Pismem z dnia 20 lutego 2017 roku Dyrektor(...) w Ł. poinformował powoda, iż z dniem 1 marca 2017 roku będzie pełnił służbę w(...) w Ł. realizując zadania w (...) Ł..

Pismem z dnia 27 kwietnia 2017 roku Dyrektor I. (...)w Ł. złożył powodowi propozycję określającą warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w (...) Ł.:

- 1) rodzaj umowy o pracę – na czas nieokreślony;
- 2) stanowisko służbowe – (...)zaliczane do grupy stanowisk specjalistycznych w służbie cywilnej;
- 3) miejsce wykonywania pracy – Ł.;
- 4) komórka organizacyjna – (...) w D. Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług, Podatków Majątkowych i Sektorowych oraz Podatku Akcyzowego i Podatku od Gier w (...)Ł.;
- 5) wynagrodzenie miesięczne:
  - wynagrodzenie zasadnicze według mnożnika 2,538 kwoty bazowej dla członków korpusu służby cywilnej;
  - dodatek za wieloletnią pracę w służbie cywilnej w wysokości wynoszącej po pięciu latach pracy 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, dodatek ten wzrasta o 1% za każdy następny rok pracy aż do osiągnięcia 20%

miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, dodatek ten wzrasta o 1% za każdy następny rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego;

6) wymiar czasu pracy – 1 etat.

W piśmie wskazano, że zaproponowane warunki zatrudnienia, po ich przyjęciu będą obowiązywać od dnia 15 maja 2017 roku, a w terminie 14 dni od dnia otrzymania propozycji zatrudnienia, powód powinien złożyć pisemne oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia, natomiast niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia. Ponadto sprecyzowano, że w przypadku odmowy przyjęcia propozycji zatrudnienia, stosunek służby powoda wygaśnie po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym powód złoży oświadczenie odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia lub upłynie termin do złożenia oświadczenia, jednak nie później, niż dnia 31 sierpnia 2017 roku.

Pismem z dnia 11 maja 2017 roku powód M. P. przyjął otrzymaną propozycję zatrudnienia w (...) (...) Ł..

W tej samej dacie powód złożył oświadczenie, iż przyjęcie przez niego propozycji zatrudnienia jest bezpośrednią implikacją obecnego kształtu przepisów ustawy wprowadzającej KAS i ustawy o KAS oraz sytuacji życiowo – osobistej.

Pismem złożonym w dniu 11 maja 2017 roku, w związku z otrzymanymi już propozycjami oraz przygotowywaniem kolejnych propozycji zatrudnienia w (...) dla obecnych funkcjonariuszy celnych, czterech funkcjonariuszy celno – skarbowych, w tym powód, zgłosiło sprzeciw w zakresie zaproponowania obecnym funkcjonariuszom służby celnej stanowisk znacznie poniżej ich faktycznej wiedzy, umiejętności i doświadczenia.

Pismem złożonym w dniu 11 maja 2017 roku M. P., w związku z otrzymaniem w dniu 28 kwietnia 2017 roku propozycji określającej warunki zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w (...) Ł. na stanowisku (...), zaliczanego do grupy stanowisk specjalistycznych w służbie cywilnej, złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie i zmianę na jego korzyść niektórych elementów propozycji określającej warunki zatrudnienia w (...) w Ł..

Aneksiem z dnia 19 maja 2017 roku zmieniono treść punktu 2 propozycji z dnia 27 kwietnia 2017 roku określającej nowe warunki zatrudnienia w (...)w Ł. nadając mu treść: „Stanowisko służbowe – ekspert skarbowy, zaliczane do grupy stanowisk samodzielnych w służbie cywilnej”.

Pismem z dnia 23 maja 2017 roku, skierowanym do Dyrektora I. (...)w Ł., M. P. złożył wniosek o wydanie świadectwa służby w terminie 14 dni od dnia otrzymania przedmiotowego wezwania.

Pismem z dnia 23 maja 2017 roku, skierowanym do Dyrektora I. (...)w Ł., powód złożył wniosek o wypłatę świadczenia należnego odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej (odprawy) w wysokości sześciu uposażeń miesięcznych powołując się na art. 170 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej (...) (...)oraz art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej.

Odpowiadając na żądania powoda (...) w Ł. wystosowała do powoda pisma z dnia 8 czerwca 2017 roku uznając tak żądanie wypłaty odprawy jak i wydania świadectwa służby za nieuzasadnione.

Pismem złożonym w dniu 13 czerwca 2017 roku powód M. P. wezwał Dyrektora I. (...) w Ł. do usunięcia naruszenia przepisów prawa i przedstawienia propozycji służby, którą Dyrektor był zobowiązany złożyć na podstawie art. 165 ust. 7 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o (...) z dnia 16 listopada 2016 roku.

Z dniem 1 września 2017 roku powierzono M. P. stanowisko eksperta (...)w D. Podatku Akcyzowego i Podatku od Gier w (...)Ł..

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2018 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł. w sprawie o sygn. akt III SAB/Łd 83/17, po rozpoznaniu skargi M. P. na bezczynność Dyrektora I. (...)w Ł. w przedmiocie przedstawienia propozycji warunków pełnienia służby w Służbie C. –(...), oddalił skargę.

W uzasadnieniu wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł. wyraził stanowisko, że złożona skarżącemu – funkcjonariuszowi (...) (...) propozycja zatrudnienia w służbie cywilnej wywiera skutek w postaci zwolnienia ze służby i w tym zakresie stanowi decyzję o zwolnieniu ze służby. Jednocześnie Sąd nie podzielił poglądu skarżącego, że funkcjonariuszowi celnemu można było złożyć tylko propozycję służby, ale już nie propozycję zatrudnienia. To ustawodawca bowiem zdecydował, że funkcjonariuszowi mogą być zaproponowane warunki służby lub warunki pracy.

Pismem z dnia 28 stycznia 2019 roku (data wpływu: 31 stycznia 2019 roku), skierowanym do Dyrektora I. (...) w Ł., M. P. powołując się na art. 250 ust. 4 ustawy o (...) ponownie wniósł o dokonanie wypłaty należnej mu odprawy stanowiącej wysokość sześciomiesięcznego uposażenia, powiększonej o należne odsetki liczone od dnia 15 maja 2017 roku do dnia wypłaty, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma, oraz na podstawie art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku Przepisy wprowadzające ustawę o (...) wniósł o wydanie w powyższym terminie świadectwa służby pełnionej, jako funkcjonariusz celny od dnia 2 listopada 1993 roku do dnia 28 lutego 2017 roku oraz jako funkcjonariusz celno – skarbowy od dnia 1 marca 2017 roku do dnia 14 maja 2017 roku.

Odpowiadając na żądania powoda(...)w Ł. wystosowała do powoda pismo z dnia 28 lutego 2019 roku uznając je za nieuzasadnione.

Wynagrodzenie miesięczne powoda liczone według zasad obowiązujących do ustalenia ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy na dzień 24 października 2020 roku wynosiło 6.312,10 zł brutto.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił na podstawie powołanych dowodów, na które składała się dokumentacja zawarta w aktach sprawy i aktach osobowych powoda M. P..

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo za uzasadnione jedynie w zakresie żądania powoda o wydanie świadectwa służby, natomiast w pozostałym zakresie podlegało oddaleniu, jako bezzasadne.

Na wstępie Sąd I instancji przypomniał, iż na mocy ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1947, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2016 r. Poz. 1948 z późn. zm.) doszło do połączenia organów: celnych, skarbowych oraz kontroli skarbowej w jedną strukturę organizacyjną - Krajową Administrację Skarbową (KAS). Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o KAS, Krajowa Administracja Skarbowa stanowi wyspecjalizowaną administrację rządową wykonującą zadania z zakresu realizacji dochodów z tytułu podatków, należności celnych, opłat oraz niepodatkowych należności budżetowych, ochrony interesów Skarbu Państwa oraz ochrony obszaru celnego UE, a także zapewniającą obsługę i wsparcie podatnika i płatnika w prawidłowym wykonywaniu obowiązków podatkowych oraz obsługę i wsparcie przedsiębiorcy w prawidłowym wykonywaniu obowiązków celnych. W ramach KAS wyodrębnia się Służbę C.-Skarbową, będącą jednolitą i umundurowaną formacją, którą tworzą funkcjonariusze (ust. 3 art. 1).

W odniesieniu do zasobów kadrowych dotychczasowej Służby Celnej ustawa Przepisy wprowadzające ustawę o KAS zasady dalszego zatrudniania dotychczasowych funkcjonariuszy celnych w jednostkach jednolitej Krajowej Administracji Skarbowej uregulowała w art. 165 ust. 3. W tym zakresie przewiduje art. 165 ust. 3 przewiduje, iż pracownicy zatrudnieni w izbach celnych oraz urzędach kontroli skarbowej oraz funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych albo w komórkach urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych stają się z dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, z zastrzeżeniem art. 170, odpowiednio pracownikami zatrudnionymi w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej, zwanych dalej „jednostkami KAS”, albo funkcjonariuszami (...)Skarbowej, zwanymi dalej „funkcjonariuszami”, pełniącymi służbę w jednostkach KAS i zachowują ciągłość pracy i służby. W sprawach wynikających ze stosunku pracy i stosunku służbowego stosuje się przepisy dotychczasowe.

Na podstawie ust. 6 art. 165 pracownicy zatrudnieni w izbach celnych, urzędach kontroli skarbowej, Centrum (...) oraz funkcjonariusze celni pełniący służbę w izbach celnych, nie później niż do dnia 28 lutego 2017 r., otrzymują pisemną informację o miejscu wykonywania obowiązków służbowych, jeżeli ulega ono zmianie. Brak informacji w tym terminie jest równoznaczny z powierzeniem wykonywania obowiązków służbowych w dotychczasowym miejscu.

Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie zaś z ust. 7 art. 165 Dyrektor Krajowej (...) (...), Dyrektor I (...) składają odpowiednio pracownikom oraz funkcjonariuszom, w terminie do dnia 31 maja 2017 r., pisemną propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, która uwzględni posiadane kwalifikacje przebieg dotychczasowej pracy lub służby, a także dotychczasowe miejsce zamieszkania.

Zwrot „odpowiednio” odnosi się z jednej strony do rodzaju organów wymienionych w początkowej części przepisu, z drugiej zaś do pracowników i funkcjonariuszy. W ten sposób w przepisie uporządkowano zatem to, kto (jaki organ) komu (pracownikom i funkcjonariuszom) składa propozycję. Z kolei spójnik „albo” rozdziela w tym przypadku rodzaje propozycji, jakie mogą zostać złożone, tj. propozycję określającą nowe warunki zatrudnienia i propozycję określającą nowe warunki służby. Analiza brzmienia przepisu nie wyklucza takiego jego rozumienia, że istnieje możliwość złożenia także pracownikom propozycji służby, a funkcjonariuszom propozycji zatrudnienia (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 7 marca 2018 r., II SAB/Go 82/17, LEX nr 2462560). Ustawodawca zdecydował, że funkcjonariuszowi mogą być zaproponowane warunki służby lub warunki pracy i wynika to nie tylko z treści art. 165 ust. 7 ustawy z 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, ale z szeregu innych przepisów, z których wprost wynika, że taki był właśnie zamiar ustawodawcy. Przykładowo art. 167 ust. 4 ustawy z 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej pozwalał na zaproponowanie pracownikom pisemnych propozycji pełnienia służby określającej nowe warunki pełnienia służby. Art. 169 ust. 3 ustawy z 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej stanowi wprost, że funkcjonariuszowi można było złożyć propozycję zatrudnienia. Art. 174 ust. 3 ustawy z 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej stanowi także wprost, że funkcjonariusz, który przyjął propozycję pracy zachowuje pewne uprawnienia, jak np. prawo do dodatkowego urlopu wypoczynkowego za rok 2017 (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 23 listopada 2017 r., III SAB/Kr 144/17, LEX nr 2405926; wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. z dnia 14 listopada 2017 r., III SAB/Kr 107/17, LEX nr 2406128).

Na mocy art. 170 ust. 1-3 w/w ustawy stosunki pracy osób zatrudnionych w jednostkach (...) o których mowa w art. 36 ust.

1 pkt 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1, wygasają:

1) z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;

2) po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik albo funkcjonariusz złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r.

Pracownik albo funkcjonariusz, któremu przedstawiono propozycję zatrudnienia albo pełnienia służby, składa w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania oświadczenie o przyjęciu albo odmowie przyjęcia propozycji. Niezłożenie oświadczenia w tym terminie jest równoznaczne z odmową przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby (ust. 2).

W przypadku, o którym mowa w ust. 1, wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby (ust. 3).

W przypadku, o którym mowa w ust. 1, pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3 (ust. 4).

Z kolei zgodnie z art. 171 ust. 1 w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, z dniem określonym w propozycji, dotychczasowy:

1) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony,

2) stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej

- przekształca się odpowiednio w stosunek pracy albo służby w (...)C.-Skarbowej, odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, mianowania do służby przygotowawczej albo służby stałej.

Stosownie zaś do art. 169 ust. 1 ustawy funkcjonariuszowi, który otrzymał propozycję pełnienia służby w (...) C.-Skarbowej, przysługuje stopień służbowy równorzędny do dotychczasowego. Funkcjonariusz, o którym mowa w ust. 1, zachowuje ciągłość służby (ust. 2). Propozycja pełnienia służby w (...)C.-Skarbowej stanowi decyzję ustalającą warunki pełnienia służby. W terminie 14 dni od dnia przyjęcia propozycji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy (ust. 4).

Sąd I Instancji wskazał, że analiza regulacji przyjętych przez ustawodawcę w ustawie – Przepisy wprowadzające ustawę o KAS pozwala na uznanie, że ustawodawca przewidział trzy wykluczające się wzajemnie rozwiązania dotyczące stosunku służbowego funkcjonariuszy:

- kontynuację stosunku służbowego w przypadku złożenia propozycji pełnienia służby (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 169 ust. 4 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej);

- przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy w przypadku złożenia dotychczasowemu funkcjonariuszowi propozycji zatrudnienia i jej przyjęcia (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 170 ust. 2 wskazanej powyżej ustawy);

- wygaśnięcie stosunku służbowego w przypadku niezłożenia funkcjonariuszowi żadnej propozycji lub w przypadku niezaakceptowania propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby w określonym przez prawo terminie (zgodnie z art. 170 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS).

Sama propozycja nowych warunków zatrudnienia lub służby stanowi czynność organu (swego rodzaju ofertę) mieszczącą się w granicach władztwa służbowego (pracowniczego) stanowiącą jedynie pewien etap realizacji ustawowego stanu faktycznego, którego dopełnieniem jest oświadczenie funkcjonariusza (pracownika) o przyjęciu propozycji (art. 171 ust. 1 ustawy z 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej) albo o odmowie przyjęcia propozycji, albo niezłożenie oświadczenia (art. 170 ust. 1-2 ustawy z 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej). Dopiero propozycja wraz z dopełniającym ją elementem w postaci odpowiedniej reakcji funkcjonariusza tworzy pełny stan faktyczny, który wywołuje skutki z mocy samego prawa (przekształcenie stosunku służbowego/pracowniczego albo jego wygaśnięcie) – por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w G. z dnia 26 kwietnia 2018 r. III SAB/Gd 147/17, LEX nr 2479512.

Sąd Rejonowy wskazał, że w rozpoznawanej sprawie powód w dniu 28 kwietnia 2017 roku otrzymał propozycję zatrudnienia w ramach korpusu służby cywilnej w (...)w Ł., na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony, na stanowisku kontrolera skarbowego, zaliczanego do grupy stanowisk specjalistycznych w służbie cywilnej, którą to propozycję przyjął. Przyjęcie przez powoda propozycji zatrudnienia skutkowało w świetle art. 171 ust. 1 pkt. 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS przekształceniem z dniem 15 maja 2017 roku stosunku służbowego w stosunek pracy.

Oceny znaczenia prawnego przekształcenia z art. 171 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS dokonał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 lutego 2020 roku, sygn. akt III PZP 7/19 (opubl. OSNP 2020/7/63, Legalis 2281586).

Jak zauważył Sąd Najwyższy regulacja z art. 171 ust. 1 uwarunkowana jest przede wszystkim przyjętymi przez ustawodawcę zmianami w administracji celno-skarbowej na podstawie ustaw przyjętych w 2016 r., które objęły całą służbę celną. Funkcjonariusz, któremu przedstawiono propozycję zatrudnienia i który jej nie przyjął nie pozostawał dalej w służbie. Wygasł wówczas jego stosunek służbowy (art. 170 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające ustawę KAS). Wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby (art. 170 ust. 3 tej ustawy). Regulacja określa zatem rozwiązania dla dwóch sytuacji. Pierwsza to propozycja zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, a druga to wygaśnięcie stosunku służbowego w przypadku jej nieprzyjęcia. Warunkiem pierwszej jest wola (zgoda) funkcjonariusza na pracownicze zatrudnienie. Natomiast druga, czyli wygaśnięcie stosunku służbowego, następuje z mocy prawa (ex lege), gdy funkcjonariusz nie przyjmie propozycji zatrudnienia albo nie złoży oświadczenia w wyznaczonym terminie (art. 170 ust. 1 i 2 (...)). Oznacza to, że funkcjonariusz ma zasadniczo wpływ tylko na powstanie nowego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Nie ma zatem wpływu na ustanie stosunku służbowego, który wygasa, gdy odmówi przyjęcia propozycji zatrudnienia pracowniczego. Uprawnione jest zatem stwierdzenie, że stosunek służbowy nie istnieje dalej, gdy funkcjonariusz przyjmuje propozycję pracowniczego zatrudnienia. W aspekcie dalszego zatrudnienia funkcjonariusz może zatem decydować tylko o nawiązaniu stosunku pracy. Innej oferty dla niego nie było. Stosunek służbowy uległ wówczas zakończeniu. Taki jest skutek regulacji opartej na wskazanej alternatywie wyboru umowy o pracę bądź wygaśnięcia stosunku służbowego.

Sąd Najwyższy przy tym podkreślił, iż dokonana przez niego analiza nie jest sprzeczna z uchwałą Naczelnego Sądu Administracyjnego z 1 lipca 2019 r., I (...) 1/19. Aby stwierdzić ustanie stosunku służbowego nie jest konieczne wydanie decyzji o zwolnieniu ze służby, gdy dochodzi do tak ujętego przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy („ucywilenia”). Stosunek pracy powstaje z woli stron i jest to warunek zakończenia (ustania) stosunku służbowego. Zawarcie umowy o pracę stanowi też kauzę zakończenia stosunku służbowego. Brak decyzji organu nie oznacza, że nie ustaje stosunek służbowy funkcjonariusza, który przyjął ofertę zatrudnienia. Należy bowiem odróżnić stosunek pracy, który jest stosunkiem prawa prywatnego (cywilnego) i administracyjnoprawny stosunek służby funkcjonariusza służby celno-skarbowej. Kierowana do funkcjonariusza propozycja zatrudnienia pracowniczego jest działaniem w sferze prawa cywilnego (pracy). Można przyjąć, że zawierając umowę o pracę strony stosunku służbowego jednocześnie przyjmują, iż ulega zakończeniu dotychczasowy administracyjnoprawny stosunek służbowy funkcjonariusza służby celno-skarbowej. Nie jest to jednak „przekształcenie”, w którym nowy stosunek pracy zastępuje poprzedni, czyli przykładowo jak w odnowieniu z art. 506 KC, lecz sytuacja, w której poprzedni stosunek służby ulega zakończeniu i strony zawierają nowy (odrębny) stosunek prawny (stosunek pracy). Ta zmiana ma u podstaw ukształtowaną ustawą alternatywę, w której istnieje wybór między przyjęciem propozycji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę a wygaśnięciem stosunku służbowego (pkt 1). Wybór zatrudnienia pracowniczego nie oznacza zatem, że stosunek służbowy nie kończy się. Ustanie w takiej sytuacji stosunku służbowego, wynikające w istocie z uzgodnienia, że funkcjonariusz będzie zatrudniony jako pracownik, uzasadnia stwierdzenie, że dochodzi w istocie do zwolnienia z dotychczasowej służby.

Stosunek służby w sytuacji z art. 171 ust. 1 pkt 2 uległ zakończeniu i jest to okres zamknięty. Zatrudnienie pracownicze jest nowym okresem, do którego zalicza się okres poprzedniej służby. Tak ukształtowana ciągłość służby i pracy nie oznacza, że nie ustał stosunek służbowy. Decyduje bowiem zasadniczo odrębność stosunku służbowego i stosunku pracy. Odrębne są też regulacje dotyczące świadectw pracy i świadectw służby funkcjonariuszy (...) (...) Świadectwo pracy nie jest dokumentem potwierdzającym okres służby funkcjonariusza. Dokumentem tym jest świadectwo służby (rozporządzenia z 28 października 2009 r. i 16 lutego 2018 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy (...) (...)).

W konsekwencji Sąd Najwyższy podjął uchwałę, zgodnie z którą funkcjonariusz (...) (...) którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy otrzymuje świadectwo służby zgodnie z art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o (...) w związku z art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, zaś obowiązek wydania świadectwa służby obciąża Skarb Państwa reprezentowany przez właściwą Izbę (...) Przywołany przepis art. 188 ust. 1 ustawy o KAS stanowi, iż funkcjonariusz zwolniony ze służby albo którego stosunek służbowy wygasł na podstawie art. 182 pkt 2, albo wydalony ze (...) (...) na podstawie prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby. Odnosnie drugiego

zagadnienia, to jest podmiotu obciążonego obowiązkiem wydania świadectwa służby, Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż obowiązek wydania świadectwa służby wynika ze stosunku służbowego funkcjonariusza. Dłużnikiem nie jest zatem nowy pracodawca. Zgodnie z poprzednim rozporządzeniem z 28 października 2009 r. i obecnie obowiązującym z 16 lutego 2018 r. w sprawie świadectwa służby funkcjonariuszy (...) (...), świadectwo służby wydaje kierownik jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełnił służbę (§ 4 ust. 1 poprzedniego i obecnie obowiązującego rozporządzenia). Z wejściem w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o KAS (1 marca 2017 roku) Izba Administracji Skarbowej łączyła się z, mającymi siedzibę w tym samym województwie, izbą celną i urzędem kontroli skarbowej. Izba Administracji Skarbowej wstąpiła we wszelkie prawa i obowiązki łączonych jednostek, bez względu na charakter stosunku prawnego, z którego te prawa i obowiązki wynikały (art. 160 ust. 4 i 5 tej ustawy). Celnicy stawali się wówczas funkcjonariuszami określonej izby administracji skarbowej. Zgodnie zaś z art. 25 ust. 1 pkt 9 (...) do zadań dyrektora izby administracji skarbowej należy m.in. realizacja polityki kadrowej w izbie administracji skarbowej. Ta regulacja pozwala stwierdzić, że w tej sprawie (w jej aspekcie materialnym i procesowym) obowiązek wydania świadectwa służby obciąża Skarb Państwa reprezentowany przez właściwą (...)

Jednocześnie Sąd Rejonowy wskazał, że w pełni podziela stanowisko wyrażone w przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 19 lutego 2020 roku, sygn. akt III PZP 7/19. Wypada tylko w tym miejscu zauważyć, iż dokonana przez Sąd Najwyższy wykładnia pozostaje w zgodzie z treścią wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Ł. z dnia 7 listopada 2018 roku (sygn. akt III SAB/Łd 83/17) zapadłego w sprawie powoda. W uzasadnieniu wyroku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Ł. także wyraził stanowisko, że złożona powodowi – funkcjonariuszowi (...) (...) – propozycja zatrudnienia w służbie cywilnej wywarła skutek w postaci zwolnienia ze służby i w tym zakresie stanowiła decyzję o zwolnieniu ze służby.

W świetle przedstawionych wyżej wniosków należało uznać, iż przyjęcie przez powoda propozycji zatrudnienia pracowniczego wywarło w istocie skutek w postaci zwolnienia z dotychczasowej służby i powstania po stronie pozwanego Skarbu Państwa – I. Administracji (...) w Ł. obowiązku wydania świadectwa służby. Mając na uwadze powyższe, uznając, iż żądanie powoda w zakresie roszczenia o wydanie świadectwa służby jest zasadne, Sąd nakazał pozwanemu wydanie powodowi świadectwa służby funkcjonariuszy służby Celnej, a następnie C.-(...), zgodnie z wzorem określonym w obowiązujących przepisach za okres pozostawania w służbie. Odnosząc się w tym miejscu do oznaczenia strony pozwanej zaznaczyć należy, że powód od początku pozwem wniesionym w dniu 10 grudnia 2019 roku swoje roszczenia kierował wobec Skarbu Państwa. W roku postępowania powód dokonał doprecyzowania oznaczenia strony pozwanej jako Skarb Państwa – (...)w Ł..

W dalszej kolejności, Sąd Rejonowy rozważył zasadność żądania powoda w zakresie prawa do odprawy. Powód swoje roszczenie oparł zarówno na treści art. 170 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, jak i art. 250 ust. 4 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

Przypomnieć należy, iż w art. 170 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o KAS ustawodawca uregulował rozwiązanie sytuacji, w której funkcjonariusz w terminie do dnia 31 maja 2017 roku nie otrzymał pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, bądź też otrzymał propozycję zatrudnienia albo pełnienia służby, lecz odmówił jej przyjęcia. W takim wypadku z mocy prawa (ex lege) następuje wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza, które zgodnie z art. 170 ust. 3 traktuje się jak zwolnienie ze służby.

Stosownie do art. 170 ust. 4 w przypadku, o którym mowa w ust. 1, pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3. We wskazanym przepisie mowa jest o odprawie uregulowanej w art. 163 ustawy o Służbie Celnej z dnia 27 sierpnia 2009 roku. Zgodnie z art. 163 ust. 4 ustawy o Służbie Celnej funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1-3 (t.j. jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, zwiększana o 20% miesięcznego uposażenia za każdy rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia).

Sąd I instancji podniósł, iż art. 170 ust. 4 odnosi się wyłącznie do „przypadku, o którym mowa w ust. 1”, czyli wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariuszy, którzy nie otrzymali pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, oraz tych, którzy odmówili przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby. Hipoteza tego przepisu nie obejmuje natomiast sytuacji funkcjonariusza, który nie otrzymał wprawdzie propozycji pełnienia służby, ale otrzymał propozycję zatrudnienia i ją przyjął. Sytuacja przyjęcia przez funkcjonariusza propozycji zatrudnienia została bowiem wyraźnie uregulowana w innym przepisie - art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy przepisów wprowadzających ustawę o KAS. Zatem sam ustawodawca nie powiązał prawa do odprawy przewidzianej w art. 170 ust. 4 z jakimkolwiek sposobem rozwiązania stosunku służby, lecz związał je wyłącznie z jego wygaśnięciem na skutek precyzyjnie określonych okoliczności wymienionych w art. 170 ust. 1.

Jednocześnie Sąd Rejonowy podkreślił, że przesłanki wygaśnięcia stosunku służbowego zostały enumeratywnie wymienione w art. 170 ust. 1 ustawy przepisów wprowadzających ustawę o KAS. W żadnym razie nie obejmują one jednak sytuacji przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy co ma miejsce w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia przez funkcjonariusza (art. 171 ust. 1 pkt. 2). Należy w tym miejscu jeszcze raz przywołać omawianą wcześniej uchwałę z dnia 19 lutego 2020 roku, sygn. akt III PZP 7/19, w której Sąd Najwyższy dokonał wyraźnego rozróżnienia sytuacji wygaśnięcia stosunku służbowego w sytuacjach określonych w art. 170 ust. 1, od sytuacji przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy unormowanej w art. 171 ust. 1 pkt. 2. W przypadku tej drugiej sytuacji, jak stwierdził Sąd Najwyższy, dochodzi w istocie do ustania - zwolnienia ze służby. W świetle uchwały Sądu Najwyższego nie ma podstaw prawnych do tego aby dwa różne zdarzenia jakimi są wygaśnięcie stosunku służbowego i przekształcenie stosunku służby w stosunek pracy, które wprawdzie mają ten sam skutek w postaci zwolnienia ze służby, utożsamiać ze sobą. Do takiego wniosku doszedł także Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII Pa 83/19 zakończonej wyrokiem z dnia 3 września 2019 roku (opubl. Portal Orzeczeń Sądów Powszechnych) orzekając w sprawie funkcjonariusza służby celnej, który przyjął propozycję zatrudnienia. Sąd Okręgowy w sprawie tej uznał, że skoro nie doszło do wygaśnięcia stosunku służby w rozumieniu art. 170 ust. 1, powód nie nabył prawa do odprawy, zgodnie z art. 170 ust. 4.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy Sąd Rejonowy wskazał, że w przypadku powoda nie doszło do wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariusza w sposób wskazany w art. 170 ust. 1 ustawy przepisów wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej co powoduje, iż powodowi nie przysługuje prawo do odprawy na podstawie art. 170 ust. 4 tej ustawy.

Nadmienił, iż podobny zapis jak w art. 163 ust. 4 uchylonej ustawy o Służbie Celnej znajduje się w art. 250 ust. 4 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej. Zgodnie z tym przepisem funkcjonariuszowi służby stałej, zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1-3 (czyli jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, która ulega zwiększeniu o 20% miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia). Odnosząc się do żądania powoda rozpatrzenia jego prawa do odprawy na podstawie art. 250 ust. 4 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, to żądanie to nie miało racji prawnych, albowiem sytuacja faktyczna i prawna powoda została uregulowana przepisami art. 165 ust. 6 i 7 oraz art. 171 ustawy przepisów wprowadzających ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej w związku ze zmianami organizacyjnymi w ramach całej administracji skarbowej (tak też Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII Pa 83/19). Jak zostało to wyżej wywiedzione ustawodawca prawo do odprawy przewidział wyłącznie w przypadku wygaśnięcia stosunku służby na skutek precyzyjnie określonych okoliczności wymienionych w art. 170 ust. 1. Stosowanie tu wykładni rozszerzającej nie znajduje oparcia w przepisach prawa.

W ocenie Sądu Rejonowego za uznaniem, iż prawo powoda do odprawy nie może być rozpatrywane na gruncie art. 250 ust. 4 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, przemawia także analiza treści art. 174 tej ustawy. Art. 174 ust. 1 ustawy o KAS reguluje kwestię przeniesienia funkcjonariusza do pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS. Z wnioskiem o takie przeniesienie może wystąpić także sam funkcjonariusz (ust. 2). W myśl ust. 7 dotychczasowy stosunek służbowy funkcjonariusza,

który przyjął propozycję, o której mowa w ust. 1, przekształca się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę. W myśl ust. 10 przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...) (...) i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby. W myśl ust. 12 art. 174 w przypadku, o którym mowa w ust. 10, przepisu art. 250 nie stosuje się. Ustawodawca zatem wprost wyłączył prawo do odprawy z art. 250 w stosunku do funkcjonariusza w nowej strukturze KAS co do którego następuje przekształcenie stosunku służby w stosunek pracy, a w rezultacie zwolnienie ze służby.

Mając powyższe rozważania na uwadze, Sąd Rejonowy oddalił powództwo w zakresie żądania odprawy, jako bezzasadne.

O kosztach procesu Sąd Rejonowy orzekł na podstawie art. 102 k.p.c. O zastosowanie instytucji, o której mowa w tym przepisie, wniósł sam powód.

Na podstawie art. 102 k.p.c., Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Ustawodawca nie precyzuje, co rozumieć należy przez „szczególnie uzasadniony wypadek”. Przepis art. 102 k.p.c. jest zatem przejawem tzw. prawa sędziowskiego i może być stosowany wówczas, kiedy okoliczności konkretnej sprawy dają po temu podstawy. Jego celem jest zapobieżenie wydaniu orzeczenia o kosztach procesu, które byłoby niesprawiedliwe (por. wyrok SN z dnia 15 marca 2013 r. V CZ 89/12, Legalis nr 736745, postanowienie SN z dnia 29 czerwca 2012 r., (...), Legalis nr 544001). Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, iż hipoteza przepisu art. 102 KPC, odwołująca się do występowania „wypadków szczególnie uzasadnionych”, pozostawia sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2013 r., II CZ 61/13, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2007 r., I CZ 110/07).

Sposób skorzystania z przepisu art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem jurysdykcyjnym sądu orzekającego i do jego oceny należy przesądzenie, czy wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek, który uzasadnia odstępstwo, a jeśli tak, to w jakim zakresie, od generalnej zasady obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej spór. Ustalenie, czy w danych okolicznościach zachodzą "wypadki szczególnie uzasadnione" ustawodawca pozostawia swobodnej ocenie sądu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20 marca 2017 r., I ACa 2389/15, LEX nr 2278167).

Wskazane w powyższym przepisie szczególnie uzasadnione wypadki są związane z przebiegiem postępowania, charakterem dochodzonego roszczenia, jego znaczeniem dla strony oraz subiektywnym przekonaniem o zasadności roszczenia wspartym na obiektywnych podstawach (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 9 czerwca 2016 r., III ACa 88/16, LEGALIS nr 1508850). Ocena przeprowadzana jest więc według zasad słuszności z uwzględnieniem przesłanki obiektywnie uzasadnionego przekonania powoda o słuszności jego roszczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 2013 r. V CZ 89/12, Legalis nr 736745, też: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2012 r., (...), Legalis nr 544001).

O nieobciążaniu powoda kosztami procesu, na które złożyły się koszty zastępstwa procesowego drugiej strony, ostatecznie zadecydowało nie tyle subiektywne przekonanie powoda o słuszności swego żądania, co charakter zgłoszonych roszczeń i związana z nimi problematyka prawna, która stała się nawet przedmiotem uchwały Sądu Najwyższego. Konsekwencją złożoności zagadnienia prawnego objętego postępowaniem sądowym mogły być niejednoznaczne oceny prawne, niemożliwe do przewidzenia przez strony na etapie zaistnienia sporu. Sąd wziął pod uwagę także i to, że powód w toku całego postępowania występował bez profesjonalnego pełnomocnika, a w ostateczności Sąd uwzględnił powództwo co do części zgłoszonych roszczeń. W rezultacie w ocenie Sądu Rejonowego obciążenie powoda kosztami poniesionymi przez stronę, reprezentowaną w toku całego postępowania

przez profesjonalnego pełnomocnika, naruszałoby zasadę słuszności. Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy w przedmiocie kosztów procesu orzekł, jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego orzeczenia w zakresie punktu 2 wniósł powód M. P..

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

1. naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez nie wszechstronne rozważenie materiału dowodowego i dokonanie jego oceny w sposób ogólnikowy przez:

a. pominięcie dowodów w postaci dokumentów potwierdzających zaistnienie przesłanek z art. 250 ust.4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej (t.j.: Dz.U. z 2020 r., poz. 505), zwanej dalej ustawą o KAS,

b. niedopuszczenie dowodów jak wyżej, pomimo zgłoszenia w toku postępowania, tj. w piśmie procesowym Powoda z dnia 13.07.2020 r.;

2. błędną analizę stanu faktycznego polegającą na tym, iż pomimo ustalenia istnienia przesłanek do zasądzenia odprawy, zgodnie z żądaniem z pozwem, uznano, iż to nie miało racji prawnych.

3. naruszenie prawa materialnego tj.

a. art. 174 ust. 12 i 10 ustawy o KAS poprzez jego błędne zastosowanie, w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materiał, wykluczył możliwość jego zastosowania w dacie zwolnienia Powoda ze służby,

b. art. 250 ust.4 ustawy o KAS poprzez jego niezastosowanie w sprawie w sytuacji gdy w dniu zwolnienia Powoda ze służby zapis ten obowiązywał.

W tym stanie rzeczy powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części zaskarżonej poprzez zasądzenie kwoty 33.619,08 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15.05.2017 r. oraz zasądzenie kosztów postępowania sądowego.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i w obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy aprobuje ustalenia faktyczne Sądu I instancji i przyjmuje je jako własne, czyniąc je integralną częścią n/n uzasadnienia i jednocześnie uznając, że nie ma potrzeby powielania ich w całości w tym miejscu. Ponadto Sąd II instancji podziela również wywody prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, nie znajdując żadnych podstaw do jego zmiany bądź uchylenia.

Przede wszystkim brak jest uzasadnionych podstaw do uwzględnienia zarzutu dokonania przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych sprzecznych z zebrany materiałem dowodowym i dokonanie nietrafnej oceny tego materiału. Zgodnie bowiem z brzmieniem art.233 § 1 k.p.c. Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Skuteczny zarzut przekroczenia granic swobody w ocenie dowodów może mieć miejsce tylko w okolicznościach szczególnych, a mianowicie w razie pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego (por. wyrok SN z 6 listopada 2003 r., II CK 177/02, niepubl.).

Wskazać należy, że Sąd odwoławczy, niezależnie od tego, czy prowadzi sam postępowanie dowodowe, czy jedynie weryfikuje ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, ma obowiązek samodzielnej oceny materiału dowodowego zebranego w sprawie. Jednakże zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny

jedynie w wypadku wykazania, że ocena materiału dowodowego jest rażąco wadliwa czy w sposób oczywisty błędna, dokonana z przekroczeniem granic swobodnego przekonania sędziowskiego, wyznaczonych w tym przepisie. Sąd drugiej instancji ocenia bowiem legalność oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, czyli bada czy zostały zachowane kryteria określone w art. 233 § 1 k.p.c. Jeżeli z danego materiału dowodowego Sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona tylko wtedy gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych (por. przykładowo postanowienie z dnia 11 stycznia 2001 r., I CKN 1072/99, Prok. i Pr. 2001 r., nr 5, poz. 33, postanowienie z dnia 17 maja 2000 r., I CKN 1114/99, wyrok z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000 r., nr 7 - 8, poz. 139).

Zatem o dowolności można mówić wówczas, gdy Sąd ocenia dowody bez ich właściwej analizy, bądź też wbrew zdrowemu rozsądkowi lub zasadom logicznego rozumowania. Nie jest natomiast dowolną taka ocena, która – choć prowadzi do niekorzystnych dla strony powodowej konkluzji – to jednak jest logicznie i rzeczowo umotywowana.

Sąd Okręgowy przyjmując za własne ustalenia dokonane przez Sąd I instancji, uznał jednocześnie, że ustalenia te zostały poczynione na podstawie właściwej oceny wszystkich dowodów przeprowadzonych w badanej sprawie. Oceniając te dowody Sąd meriti wyprowadził bowiem wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, w związku z czym dokonana przez ten Sąd ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać.

Zarzuty powoda sprowadzają się w zasadzie do polemiki ze stanowiskiem Sądu i interpretacją prawidłowo odtworzonych przez ten Sąd faktów i jako takie nie mogą się ostać. Apelujący przeciwstawia bowiem ocenie dokonanej przez Sąd pierwszej instancji swoją analizę zgromadzonego materiału dowodowego i własny pogląd na sprawę. Jest to jednak potraktowanie zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób wybiórczy z pominięciem pozostałego - niewygodnego lub nieodpowiadającego jej wersji zdarzeń. Fragmentaryczna ocena materiału nie może zaś dać pełnego obrazu spornych okoliczności.

Sąd Okręgowy po zapoznaniu się z całym materiałem dowodowym i pisemnym uzasadnieniem skarżonego orzeczenia, pragnie podkreślić, że czym innym jest dokonanie poprawnych ustaleń faktycznych w sprawie, na podstawie właściwie powołanych i uprzednio niewadliwie ocenionych dowodów zgromadzonych dowodów, a czym innym dokonanie prawidłowej subsumcji poprawnie ustalonych faktów pod właściwie zinterpretowane i zastosowane przepisy prawa materialnego, czego strona skarżąca zdaje się nie rozróżniać.

Przeprowadzona przez Sąd Rejonowy ocena materiału dowodowego jest w całości logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, podniesione zaś w analizowanym obecnie zakresie zarzut apelacyjny stanowi w istocie jedynie niczym nieuzasadnioną polemikę nie tyle z prawidłowymi i nieobarczonymi jakimkolwiek błędem ustaleniami Sądu pierwszej instancji, co wnioskami jurydycznymi jakie tenże Sąd wyciągnął na podstawie bezbłędnie odtworzonych okoliczności faktycznych, które były wynikiem poprawnej oceny prawnej w świetle prawidłowo zastosowanych i zinterpretowanych przepisów prawa materialnego.

Nie sposób bowiem nie zauważyć, że wbrew zarzutowi naruszenia art. 233 k.p.c. którego apelujący upatruje w pominięciu dowodów w postaci dokumentów potwierdzających zaistnienie przesłanek z art. 250 ust. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej oraz niedopuszczenia w toku postępowania przez Sąd Rejonowy dowodów potwierdzających wskazaną okoliczność, Sąd I Instancji na podstawie pism znajdujących się w części B akt osobowych powoda prawidłowo ustalił w stanie faktycznym sprawy, że z dniem 27 kwietnia 2017 roku Dyrektor I. (...) Ł. złożył powodowi propozycję określającą warunki jego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w ramach korpusu służby cywilnej w (...)w Ł. na stanowisku służbowym kontrolera skarbowego w Referacie (...)w D. Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług, Podatków Majątkowych i Sektorowych

oraz Podatku Akcyzowego i Podatku od Gier w (...) (...)Ł., którą to propozycję powód przyjął w dniu 11 maja 2017 roku. Tym samym urzeczywistnił się skutek przewidziany w art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U.2016.o.1948), stanowiący iż w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, z dniem określonym w propozycji, dotychczasowy stosunek służby w służbie przygotowawczej albo stałej przekształca się odpowiednio w stosunek pracy albo służby w Służbie C.-Skarbowej, odpowiednio na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, mianowania do służby przygotowawczej albo służby stałej.

Należy wskazać, że w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego występowała rozbieżność dotycząca wykładni art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, przewidującego przekształcenie dotychczasowego stosunku służby w służbie przygotowawczej lub stałej w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony albo określony, w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia. Różnica stanowisk dotyczy tego, czy w przypadku przyjęcia przez dotychczasowego funkcjonariusza złożonej mu propozycji zatrudnienia, po stronie organu istnieje obowiązek wydania decyzji w przedmiocie stosunku służbowego, orzekającej o jego zakończeniu.

Składy orzekające Naczelnego Sądu Administracyjnego zaprezentowały w tej kwestii dwa odmiennie stanowiska. I tak: stanowisko, że przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy łączy się z koniecznością wydania decyzji w przedmiocie tego stosunku służbowego zostało zaprezentowane w wyrokach NSA z dnia 8 lutego 2019 r., I OSK (...), I OSK (...) i I OSK (...). W uzasadnieniu skład orzekający wskazał, że zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi w ustawie - Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, ustawodawca przewidział następujące rozwiązania dotyczące stosunku służbowego funkcjonariuszy:

- kontynuację stosunku służbowego w przypadku złożenia propozycji pełnienia służby (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 169 ust. 4 p.w. KAS);
- przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy w przypadku złożenia dotychczasowemu funkcjonariuszowi propozycji zatrudnienia i jej przyjęcia (zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 170 ust. 2 p.w. KAS);
- wygaśnięcie stosunku służbowego w przypadku niezłożenia funkcjonariuszowi żadnej propozycji lub w przypadku niezaakceptowania propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby w określonym przez prawo terminie (zgodnie z art. 170 ust. 1 pkt 1 i 2 p.w. KAS).

Zgodnie z drugim stanowiskiem judykatury, stosunek służbowy - na skutek przyjęcia propozycji zatrudnienia przez dotychczasowego funkcjonariusza (...) (...) - przekształca się w stosunek pracy i nie ma konieczności wydawania decyzji administracyjnej dotyczącej zakończenia stosunku służbowego. Pogląd taki został przedstawiony w wyrokach Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 stycznia 2019 r., I OSK 996/18 i z dnia 30 stycznia 2019 r. I OSK 553/18.

Z kolei przesłanki wygaśnięcia stosunku służbowego zostały przewidziane w art. 170 ust.1 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, stanowiącym iż stosunki pracy osób zatrudnionych w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1 oraz stosunki służbowe osób pełniących służbę w jednostkach KAS, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, 2, 3 i 6 ustawy, o której mowa w art. 1 wygasają:

1. z dniem 31 sierpnia 2017 r., jeżeli osoby te w terminie do dnia 31 maja 2017 r., nie otrzymają pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby;
2. po upływie 3 miesięcy, licząc od miesiąca następującego po miesiącu, w którym pracownik albo funkcjonariusz złożył oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby, jednak nie później niż dnia 31 sierpnia 2017 r.

Przekładając powyższe na grunt niniejszej sprawy zasadnym jest wskazanie, że wskazane powyżej przesłanki nie mają jednak zastosowania do sytuacji przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy w przypadku przyjęcia propozycji zatrudnienia przez funkcjonariusza, o czym mowa w przytoczonym powyżej art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej.

Podkreślić należy, iż sytuacja o której mowa w art. 170 ust.1 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, a mianowicie wygaśnięcie stosunku służbowego funkcjonariusza traktuje się jak zwolnienie ze służby (art. 170 ust.3 wskazanej ustawy). Wówczas pracownikom oraz funkcjonariuszom przysługują świadczenia należne odpowiednio w związku z likwidacją urzędu albo zniesieniem jednostki organizacyjnej w rozumieniu ustawy uchylanej w art. 159 pkt 3 ustawy o Służbie Celnej z dnia 27 sierpnia 2009 roku (Dz. U. z 2016 r. poz. 1799), która przewidywała w art. 163 ustęp 4 że funkcjonariuszowi służby stałej, zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1-3 art. 163 (art. 170 ust. 4 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej).

W przedstawionych realiach do sytuacji powoda nie ma zatem zastosowania art. 170 ust. 1, 3 i 4 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej. Art. 170 ust. 1 w/w ustawy odnosi się do tych funkcjonariuszy, którzy nie otrzymali pisemnej propozycji określającej nowe warunki zatrudnienia albo pełnienia służby, bądź tych którzy złożyli oświadczenie o odmowie przyjęcia propozycji zatrudnienia albo pełnienia służby. W związku z powyższym przewidziana w art. 170 ust. 3 w/w ustawy okoliczność dotycząca wygaśnięcia stosunku służbowego funkcjonariusza ujmowana jest i zarazem rozumiana jako zwolnienie ze służby i tylko taka umożliwia uzyskanie prawa do odprawy w związku z wygaśnięciem dotychczasowego stosunku służby.

Do sytuacji powoda zastosowanie znajdują natomiast przepisy art. 165 ust. 6 i 7 wskazanej ustawy.

Zgodnie z art. 165 ust. 7 w zw. z art. 170 ust. 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, pisemna propozycja określająca nowe warunki zatrudnienia nie stanowi ani decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 3 § 2 pkt 1 p.p.s.a., ani też innego niż decyzja czy postanowienie aktu lub czynności z zakresu administracji publicznej dotyczącej uprawnienia lub obowiązku wynikającego z przepisu prawa, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a. Jest ona natomiast ofertą zawarcia stosunku pracy na podstawie umowy o pracę. Jednakże, aby ten skutek nastąpił konieczne jest przyjęcie przez funkcjonariusza złożonej mu oferty. Umowa taka zostaje zawarta tylko w sytuacji, gdy funkcjonariusz przyjmie propozycję. Nie ulega zatem wątpliwości, że przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy dochodzi do skutku za zgodną wolą obu stron. Skoro, w omawianym przypadku nie dochodzi do wygaśnięcia dotychczasowego stosunku służbowego w oparciu o art. 170 ust. 1 wskazanej ustawy, to nie ma podstawy, aby przyjąć, że ma tu zastosowanie art. 170 ust. 3 tej ustawy nakazujący traktowanie wygaśnięcia stosunku służbowego jak zwolnienia ze służby, którego należy dokonywać w formie decyzji (art. 276 ust. 2 ustawy o KAS) (Uchwała NSA z dnia 1 lipca 2019 roku w sprawie I (...) 1/19, LEX nr 2688160 wraz z uzasadnieniem).

Art. 250 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz.U.2020.0.506 t.j.) przewiduje, że funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby w związku z przejściem na emeryturę, rentę z tytułu niezdolności do pracy lub orzeczeniem trwałej niezdolności do służby przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego uposażenia. Odprawa ulega zwiększeniu o 20% miesięcznego uposażenia za każdy pełny rok pełnienia służby ponad 5 lat nieprzerwanej służby, nie więcej niż do wysokości sześciomiesięcznego uposażenia (ust.1). Do okresu służby, o którym mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie zakończone okresy służby lub zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze (ust.2). Odprawę, o której mowa w ust. 1, oblicza się jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, na zasadach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 173 Kodeksu pracy (ust.3). Funkcjonariuszowi służby stałej, zwolnionemu ze służby w związku ze zniesieniem lub reorganizacją jednostki organizacyjnej KAS, przysługuje odprawa na zasadach i w wysokości określonych w ust. 1–3 (ust.4).

Podkreślić należy, iż wbrew twierdzeniu powoda Sąd I instancji nie oceniał zasadności jego roszczenia o odprawę w oparciu o treść art. 174 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, w szczególności ust. 10 i 12, które istotnie

nie obowiązywały w dacie przekształcenia stosunku służby w stosunek pracy. Lektura uzasadnienia jednoznacznie wskazuje, iż podstawę prawną stanowiły art. 170 w zw. z art. 171 ustawy. Analiza przepisów art. 174 dokonana została jedynie jako dodatkowy argument przemawiający z taką właśnie wolą ustawodawcy, doprecyzowaną w dodanych ustępach wskazanego przepisu.

Art. 174 ust. 1 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej stanowi, iż funkcjonariusz może otrzymać propozycję przeniesienia do pracy w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw finansów publicznych albo w jednostce organizacyjnej KAS. Dotychczasowy stosunek służbowy funkcjonariusza, który przyjął propozycję, o której mowa w ust. 1, przekształca się w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę (ust.7). Przekształcenie stosunku służbowego w stosunek pracy traktuje się jak zwolnienie ze służby w rozumieniu ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, (...)(...) i Służby Więziennej oraz ich rodzin. Funkcjonariusz, którego stosunek służbowy uległ przekształceniu w stosunek pracy, otrzymuje niezwłocznie świadectwo służby (ust.10). W przypadku, o którym mowa w ust. 10, przepisu art. 250 nie stosuje się (ust.12). Wskazany przepis zatem wprost wskazuje, iż prawo do odprawy wyłączone jest w stosunku do funkcjonariusza w stosunku do którego następuje przekształcenie stosunku służby w stosunek pracy, a w konsekwencji zwolnienie ze służby. Jak już wspomniano we wcześniejszej części rozważań zgodnie z art. 171 ust. 1 pkt 2 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, przyjęcie przez powoda propozycji określającej warunki jego zatrudnienia spowodowało przekształcenie dotychczasowego stosunku służbowego w stosunek pracy. Tym samym w omawianym przypadku nie doszło do utraty przez niego zatrudnienia, które w konsekwencji mogłoby powodować żądanie odprawy za zasadne (o czym mowa w art. 250 ust.4 ustawy Krajowej Administracji Skarbowej) .

Skoro zatem nie doszło do wygaśnięcia stosunku służby w rozumieniu art. 170 ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej, powód nie nabył prawa do odprawy, zgodnie z art. 170 ust. 4 w/w ustawy, jak prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy.

Z tych względów apelacja powoda podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. – punkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 98 § 1 w zw. z § 2 pkt 5, § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2018.o.265 t.j.) – punkt 2 sentencji wyroku.

Przewodnicząca: Sędziowie:

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć powodowi.

8 II 2021 roku.